

ESPAI
AMBIENTAL
COOPERATIVA
2025

@ESPAIAMBIENTAL...COOP

SEMBRAR COMUNITAT: ELS HORTS URBANS COM A ESPAIS DE TRANSFORMACIÓ ECOSOCIAL

espai
ambiental

Resum breu

L'article reflexiona sobre els horts comunitaris com a espais de transformació social, ecològica i col·lectiva a Barcelona. Des d'una mirada ecofeminista i interseccional, defensa que aquests espais no només produeixen aliments, sinó també comunitat, salut i consciència ecològica. Es destaca la importància de la gestió col·lectiva, la participació inclusiva i l'acompanyament regeneratiu com a eines per enfortir la cohesió i la resiliència. Tot i les limitacions actuals —com la gestió individualitzada, la poca diversitat i la desigual distribució territorial—, els horts urbans de Barcelona tenen un gran potencial com a refugis climàtics i equipaments de proximitat. El projecte “Volem ser horteres” exemplifica aquesta aposta per una ciutat més verda, justa i comunitària.

1. Què entenem per horts comunitaris?

Els horts comunitaris són definits per l'Ajuntament de Barcelona com “totes aquelles iniciatives d'agricultura urbana que **sorgeixen de la demanda ciutadana**, ja sigui a través d'associacions, entitats o col·lectius, amb la voluntat de tenir un espai autogestionat per desenvolupar-hi activitats agrícoles. En general, són espais oberts a la participació ciutadana. Entre les principals funcions dels horts comunitaris hi ha les funcions comunitàries, educatives, reivindicatives i de producció d'aliments per a l'autoconsum.”¹

Des d'una altra mirada, la Xarxa d'Economia Solidària (XES) entén els horts comunitaris dins del marc de les **economies comunitàries**, definides com a “formes col·lectives de resolució de necessitats” que es basen “en la feina conjunta d'un grup de persones” i que “busquen reduir els impactes socials i ambientals negatius.”²

A **Espai Ambiental**, compartim plenament aquestes definicions: entenem els horts comunitaris com a processos col·lectius per donar resposta a necessitats compartides. Tot i això, considerem fonamental ampliar-ne la visió des d'una **perspectiva interseccional, comunitària i ecofeminista**, que ens permeti entendre els horts no només com a espais productius, sinó com a espais de transformació social i ecològica.

En primer lloc, un hort comunitari pot existir en contextos molt diversos i sota normatives diferents, sempre que compleixi uns criteris bàsics de participació i de gestió col·lectiva. L'origen del projecte pot ser més o menys autogestionat, però el seu objectiu ha de tendir sempre cap a l'autonomia. Entenem, però, que vivim en una societat molt individualitzada, i que sovint és necessari un **procés d'activació i acompanyament** per iniciar, organitzar i mantenir iniciatives comunitàries.

Aquests espais no només tenen funcions pràctiques o tangibles. La seva raó de ser va més enllà: des d'Espai Ambiental treballem per crear **horts comunitaris amb una mirada regenerativa**, que contribueixin al desenvolupament de **comunitats capaces de respondre als reptes socials i climàtics**. Tal com recull la definició de comunitats regeneratives, volem promoure “comunitats amb capacitat de fer front als fenòmens socioambientals, que puguin respondre a les crisis socials i climàtiques a través del suport mutu, alhora que transformen les condicions de vida i creen formes diferents d'organització social, ambiental, econòmica i política.”³

Foto: Participants a l'Hort Municipal del barri de Sagrada Família

2. El procés de creació i consolidació d'un hort comunitari

El procés de creació i consolidació d'un hort comunitari és, alhora, un **procés de transformació col·lectiva**. Més enllà de plantar i collir aliments, es tracta de construir comunitat, compartir coneixements i generar canvis socials i ambientals reals. Un hort comunitari ben arrelat al territori pot esdevenir un **motor de canvi ecosocial**, amb impactes positius en diversos àmbits:

- **Àmbit social i comunitari.**

Els horts afavoreixen la creació de vincles i xarxes de suport mutu. Les persones que hi participen adquireixen eines i habilitats per a la participació, la presa de decisions compartida i el treball en grup. Aquesta xarxa genera un capital social que podria actuar més enllà del projecte d'hort, amb respostes resilients i de suport mutu davant d'altres situacions.

- **Salut comunitària.**

Els horts comunitaris són —o haurien de ser— **actius en salut**. El contacte amb la natura, l'activitat hortícola i la socialització tenen efectes positius demostrats sobre la salut física, mental i emocional. En entorns urbans densos, aquests espais sovint són **els únics espais naturals disponibles**, i poden actuar també com a **refugis climàtics**.

Des d'Espai Ambiental participem en diferents projectes europeus, com RECETAS i RESONATE, que volen aportar evidència científica sobre aquests beneficis i sobre la relació directa entre **salut i natura**.

- **Pràctiques i consciència ecològica.**

Participar en un hort és una escola pràctica **d'ecologia quotidiana**. Les persones aprenen tècniques concretes d'horticultura i, al mateix temps, desenvolupen una nova relació amb la natura. Aquesta experiència directa pot transformar valors i comportaments, i fomentar una **consciència ecològica més profunda**. Projectes com RESONATE també investiguen l'increment d'aquesta consciència ecològica gràcies al contacte amb espais naturals.

- **Impactes ambientals.**

A Espai Ambiental apostem per l'**agricultura regenerativa** com a model de referència. Aquesta forma de conrear, inspirada en la **Permacultura**, posa en valor la salut i la fertilitat del sòl, i reconeix la interdependència de tots els elements de l'ecosistema de l'hort. És un model basat en el respecte a l'entorn i en el reconeixement que l'equilibri ecològic és la base per a l'èxit de les collites i l'adaptació al canvi climàtic.

Ara bé, per avançar cap a aquests objectius cal incorporar un **canvi de paradigma**. Les iniciatives comunitàries han d'integrar una **mirada interseccional i ecofeminista**, que reconegui dues idees fonamentals: l'**ecodependència** i la **interdependència**.

- **Ecodependència.**

El gènere s'entrecreu no només amb l'edat, l'origen o la classe social, sinó també amb la resta d'éssers vius. La mirada ecofeminista ens recorda que persones i natura som inseparables, formem part del mateix teixit vital i comunitari.

- **Interdependència.**

Som éssers vulnerables que necessitem cures i relacions socials. Incorporar la perspectiva feminista vol dir **valorar i redistribuir de manera justa** les tasques de cura i sosteniment de la vida, sovint invisibilitzades.

Tanmateix, molts projectes d'hort —tant institucionals com comunitaris— es creen sense tenir en compte “les experiències i necessitats quotidianes de les poblacions més afectades pels impactes del canvi climàtic (dones i persones amb baixos ingressos, poblacions no blanques, persones grans, infants, etc.), i sense la participació activa d'aquestes poblacions en el disseny.”³

Com a conseqüència, trobem barreres que dificulten l'accés, la participació i el gaudi d'aquests espais per part dels col·lectius més vulnerabilitzats, ja sigui per la manca d'hortos en determinades zones o per les dinàmiques hegemòniques que es donen dins d'aquests espais i en els territoris de forma general, ja que “quan en aquests espais hi entren identitats que no corresponen al grup dominant, és l'ordre dominant qui defineix de qui és l'espai i qui hi pertany o no”³, així com les formes de participació, de comunicació i de relació.

Per revertir aquestes desigualtats, podem actuar des de **metodologies comunitàries amb perspectiva interseccional**, tant en projectes impulsats per entitats o institucions com en iniciatives autogestionades.

Algunes accions clau poden ser:

- Fer un anàlisi interseccional amb la participació activa de col·lectius diversos i representatius del territori.
- Dinamitzar i acompanyar els espais de participació, tant en la fase inicial com durant el desenvolupament de l'activitat.
- Facilitar l'accés de persones i col·lectius diversos, i preveure mecanismes per fer-ho possible encara que no s'aconsegueixi des de l'inici.

Aquestes mesures són essencials, perquè **la participació no és mai neutra ni universal**. Sovint es defineix segons els valors dominants i acaba reproduint jerarquies. Quan organitzem activitats “obertes a tothom”, en realitat solem afavorir les persones amb més privilegis o competències contextuais (coneixement de l'idioma, temps disponible, experiència prèvia en espais participatius, etc.). Això explica per què, en molts horts comunitaris, els espais de decisió els acaben ocupant “les de sempre”, mentre que altres persones — persones joves, racialitzades o d'orígens diversos— no se senten representades ni acollides, i sovint es troben amb **“fronteres invisibles”** que limiten la seva participació.

3. Construir comunitat en un context individualitzat

En el context occidental urbà actual, marcat sovint per l'individualisme i la competició, aprendre a organitzar-nos col·lectivament és un repte i, alhora, un procés d'aprenentatge continu. Aquest camí —que pot ser més o menys acompanyat— passa per diferents etapes i es nodreix constantment de les experiències del grup.

Des d'Espai Ambiental entenem que els **horts comunitaris** són molt més que un espai per cultivar aliments: han de ser espais que **fomentin la participació comunitària i l'organització col·lectiva**.

- **Participació comunitària**

Perquè un projecte sigui realment comunitari, cal que la participació sigui **inclusiva, equitativa i transformadora**. Això vol dir:

- **Trencar privilegis i jerarquies de poder.** Cal crear espais on totes les veus siguin escoltades, evitant que els homes, les persones blanques o les normatives acaparin el debat o ridiculitzin altres aportacions
- **Acompanyar tot el procés.** La participació no és una fase puntual, sinó un fil conductor que travessa totes les etapes del projecte: des del diagnòstic i el disseny fins a l'avaluació.
- **Fer-ho sostenible per a tothom.** Participar no ha de ser una càrrega addicional. Cal trobar maneres i moments que permetin que totes les persones —tenint en compte les desigualtats en les tasques de cura, laborals, etc.— puguin formar part dels espais de decisió i transformació.³

- **Organització col·lectiva**

En un hort comunitari no hi ha “usuàries actives” ni “usuàries passives”, sinó persones implicades en la presa de decisions —amb diferents nivells d’implicació, però sempre amb veu pròpia.

Compartir moments com anar a l’hort, fer un dinar o celebrar una festa popular ajuda a “fer comunitat”, però això no implica necessàriament que hi hagi una **organització col·lectiva real**.

A Espai Ambiental entenem aquesta organització com un procés on:

- El grup gestiona i conrea **un mateix espai o parcel·la col·lectiva**, prenent conjuntament tant les decisions petites (qui fa cada tasca) com les grans (planificació de cultius).
- **Apostem pels terrenys compartits** i no parcel·lats individualment. Tot i que pot haver-hi dinàmiques comunitàries en horts dividits, creiem que d’aquesta manera es perden potencialitats de cooperació, productivitat i disseny sostenible basat en la permacultura.
-

- Perquè tot això funcioni, calen **espais de governança clars, oberts i legítims** per totes. No tothom hi ha de participar amb la mateixa intensitat, però sí que és essencial que hi hagi transparència, compromís i coneixement compartit sobre els drets i deures de formar part del projecte.

- **Obrir l’hort al territori**

Un hort comunitari no pot viure aïllat: ha d’estar connectat amb el seu entorn i amb la comunitat que l’envolta. Des del nostre punt de vista, això implica:

- **Teixir aliances amb els agents del territori** (entitats, serveis, col·lectius...). Per exemple, col·laborar amb Centres d’Atenció Primària per promoure la “recomanació d’actius basats en la natura” o amb entitats de persones migrades o amb diversitat funcional. Aquest vincle ens pot facilitar la participació de persones més diverses i escoltar les seves necessitats
- **Participar en la vida comunitària**. Formar part de plataformes, taules o espais de coordinació, sumar-se a activitats d’altres col·lectius o participar en les festes populars del barri.

- **Obrir les portes.** Oferir activitats per a persones que no formen part habitualment de l'hort —com tallers, formacions, visites o jornades obertes— és una manera de fer créixer la comunitat i de contribuir a l'aprenentatge sobre agricultura regenerativa.

- **Més enllà del refugi climàtic**

Tot i que un hort comunitari és molt més que un **refugi climàtic**, val la pena recordar la proposta recollida a “La guía de Refugios Climáticos Comunitarios”, on s’afirma que aquests espais han de ser:

“...espais accessibles dissenyats per cobrir les necessitats i els desitjos de les persones veïnes, que coneixen la seva comunitat i els seus habitants, així com per facilitar la connexió amb la natura i entre les persones, i on no només puguin refugiar-se de la calor, de les pluges o d'un altre esdeveniment climàtic, sinó també compartir cures, celebrar reunions o activitats festives i relacionar-se amb la resta de la comunitat. Per això, han de ser espais verds, segurs, accessibles, comunitaris, feministes i on les veïnes no siguin només el subjecte passiu que els faci servir, sinó també qui els dissenyin i els omplin de vida.”

Així, un hort comunitari és un espai viu, obert i transformador, on la natura i les persones creixen juntes i on la comunitat s'enforteix dia rere dia.

Foto: Hotel d'insectes a l'Hort Municipal del barri de Sagrada Família

4. Com acompanyem des d'Espai Ambiental: la visió regenerativa

Des d'Espai Ambiental entenem que acompanyar un hort comunitari des d'una **mirada regenerativa** vol dir posar el focus tant en les persones com en la terra. No es tracta només de **fer créixer aliments, sinó de fer créixer comunitat, consciència i vincles**.

- **Disseny de l'estratègia – Què volem obtenir de l'hort comunitari?**

El primer pas per engegar un hort amb gestió comunitària és preguntar-se: **què volem realment?** Cada persona o entitat arriba amb les seves motivacions: oferir activitats educatives a escoles, reconnectar amb la natura, aprendre a cultivar, obtenir aliments per a l'autoconsum, gaudir d'un espai social o simplement desconnectar.

Sumant totes aquestes voluntats, i aplicant els criteris de l'**agricultura regenerativa**, es defineix com es dissenyarà l'espai.

Ara bé, un hort és un **organisme viu**: les necessitats canvien, igual que el clima, els cicles naturals i les dinàmiques del grup. Aquesta adaptació constant és part de l'aprenentatge, i també un reflex de com la natura ens ensenya a adaptar-nos als canvis i reajustar-nos.

- **Comprendre l'ecosistema – Les necessitats de l'hort**

Un hort és, en si mateix, un **ecosistema comunitari**. Per això, entendre com interactuen tots els seus elements —el sòl, la llum, l'aigua, la temperatura, les plantes, les eines o els ritmes naturals— és essencial per avançar cap a l'agricultura regenerativa.

Quan comprenem aquests vincles i retroalimentacions, també **aprendrem a veure el grup humà com un ecosistema viu**, on cada persona té un paper i una funció, i on la cooperació és la clau perquè tot floreixi.

- **Disseny de l'hort – Espais, tasques i acords compartits**

Perquè un hort funcioni de manera realment comunitària, no n'hi ha prou amb definir necessitats. Cal **crear un sistema participatiu de presa de decisions**. Això implica:

- Dissenyar conjuntament els espais de cultiu.
- Decidir quines varietats es plantaran i en quina quantitat.
- Planificar les tasques i establir eines compartides (com un registre o diari de bitàcola).

És important generar **espais de decisió estables i accessibles**, on tothom pugui participar-hi, i utilitzar mecanismes que garanteixin que els acords siguin visibles i entenedors per a tot el grup. Així s'evita la concentració de poder o el lideratge no desitjat de qui “en sap més” i es promou un **aprenentatge col·lectiu**. El grup, igual que l'hort, es converteix en un ecosistema que coopera i s'autoregula.

- **Gestió de conflictes – De les “plagues” a les oportunitats**

L'agricultura regenerativa ens convida a canviar la mirada: ja no parlem de “plagues” o “males herbes”, sinó de **poblacions descontrolades**. La presència d'insectes, fongs o plantes espontànies no és, en si mateixa, un problema. De fet, la seva existència manté l'equilibri i la salut de l'hort. El repte no és eliminar-les, sinó **entendre-les i gestionar-les**.

Això implica conèixer com les plantes es relacionen —quines s'ajuden, quines competeixen—, així com la importància de les **rotacions de cultius** i el paper clau de la **biodiversitat**. També podem elaborar **remeis naturals** amb altres plantes o solucions ecològiques que reforcin aquest equilibri.

El mateix passa amb el **grup humà**. Els conflictes, les diferències o les tensions no són una amenaça, sinó una part natural de la convivència. Cada persona aporta una mirada i unes necessitats diferents, i aquesta **diversitat és el veritable motor de la comunitat**.

Gestionar els desacords amb empatia, repartir les tasques de manera rotativa i afavorir la comprensió mútua ajuda a enfortir el projecte i a fer-lo més resilient.

Així com fem rotacions de cultius per millorar el sòl, **rotar els rols i les responsabilitats** dins del grup ajuda a entendre tots els processos i a generar cohesió.

- **L'acompanyament – Canviar la mirada, cultivar confiança**

Quan ens endinsem en l'agricultura regenerativa o la permacultura, canvia la nostra manera d'entendre la natura: **ja no “produïm aliments”**, sinó que **acompanyem els processos naturals** perquè la vida pugui expressar-se.

Aquesta mateixa filosofia s'aplica als horts comunitaris. Acompanyar no vol dir dirigir, sinó **facilitar que el grup trobi les seves pròpies respostes**, donant-li eines per gestionar-se, prendre decisions i evolucionar segons les seves necessitats.

Cada projecte és únic, i no hi ha una fórmula universal. El paper de l'acompanyament és **adaptar-se al punt de partida** i al ritme de cada grup, confiant en la seva capacitat d'autogestió.

De la mateixa manera que un bon acompanyament agrari genera una producció saludable i sostenible, un bon acompanyament comunitari permet **“collir” grups autònoms i cohesionats**, capaços de sostenir-se en el temps i de demanar suport extern només quan ho necessitin.

En resum, **l'acompanyament regeneratiu és sembrar autonomia, confiança, resiliència i comunitat.**

Foto: Flor de carbassó de la parcel·la comunitària del Poblet

5. Límits i possibilitats dels horts urbans a Barcelona

Els horts urbans de Barcelona tenen el potencial de ser molt més que espais per cultivar aliments. Podrien esdevenir **llocs de trobada, d'aprenentatge i de transformació social i ambiental**. Tot i això, tant l'anàlisi d'Espai Ambiental com els diferents diagnòstics publicats per l'Ajuntament⁴, coincideixen en algunes debilitats i mancances que impedeixen desplegar tot aquest potencial.

- **Gestió massa individual i poc comunitària**

Tot i que els horts urbans podrien ser espais comunitaris, la majoria acaben funcionant amb una gestió molt **individualitzada**. Sovint estan pensats més per “ocupar el temps” que no pas per **teixir vincles comunitaris**.

Entre les principals mancances detectades hi trobem:

- **Poca formació en gestió comunitària** i dificultats per fer relleu en els lideratges de les persones impulsores.

- **Rigidesa dels horts municipals**, que limiten l'accés a persones jubilades majors de 65 anys.
- **Absència de dinamització i acompanyament** de les persones que obtenen una parcel·la als horts municipals per a gent gran.
- **Manca d'obertura al barri** i escassa organització d'activitats comunitàries.
- **Poca coordinació** amb altres equipaments, entitats o serveis del territori.
- En el cas d'**horts comunitaris o autogestionats**, no sempre s'apliquen dinàmiques d'accés i participació realment inclusives i amb mirada interseccional.
- **Participació poc diversa**: segons l'anàlisi de 2022, un **80% dels usuaris són homes** i només un 20% són dones. L'edat mitjana és de **74,2 anys**, i tan sols un **3% de les persones participants són de fora d'Espanya**.⁵

En conjunt, aquesta manca de diversitat i dinamització comunitària **limita el paper transformador** que els horts podrien tenir com a espais de convivència, educació i salut col·lectiva.

- **Manca de formació i acompanyament sobre agricultura ecològica**

En plena **emergència climàtica**, els horts urbans haurien de ser **referents d'agricultura regenerativa i ecològica**, i actuar com a **peces clau en la renaturalització de la ciutat**.

Tanmateix, encara es detecten diversos reptes:

- **Ús de productes químics** que, tot i complir la normativa, poden posar en risc la salut de les persones usuàries i dels vianants.
- **Contaminació creuada** que afecta aquelles persones que aposten per models més sostenibles, vulnerant el seu dret a un entorn sa.
- **Resistència al canvi** en persones que no han conviscut amb pràctiques ecològiques i que necessiten acompanyament i alternatives reals.

La **dinamització** és clau per fer possible aquesta transició: cal oferir **formació i suport** per afavorir el pas a pràctiques més sostenibles i regeneratives.

A més, es detecta un **abandonament dels compostadors individuals**, ja que la descomposició de la matèria vegetal és lenta. Apostar pel **compostatge comunitari** facilitaria la gestió i milloraria el resultat: els grans volums acceleren el procés, permeten repartir tasques i aprofitar millor els recursos.

S'hi podria incorporar també la **fracció orgànica (FORM)**, ja que el seu contingut en aigua i nitrogen ajuda a accelerar el compostatge i millora la qualitat química del compost.

Així, amb la combinació del compost i del **triturat vegetal de Parcs i Jardins**, es podria **prescindir totalment dels adobs sintètics**.

- **Distribució territorial desigual**

Segons dades de l'Ajuntament de Barcelona (2022), la ciutat disposa de **7,26 m² de verd per habitant**, una xifra que queda per sota del **mínim de 10 m² recomanat per l'OMS**. A més, la distribució és molt desigual: mentre que alguns barris gaudeixen de grans zones verdes, **l'Eixample només té 2 m² de verd per persona**.

Aquesta desigualtat també impacta en la **temperatura urbana**: en zones densament edificades, com l'Eixample o la Sagrada Família, les temperatures poden ser **2 o 3 °C més altes** que en altres parts de la ciutat. És el que coneixem com a **"illa de calor urbana"**.

En aquest context, els espais verds i les infraestructures que actuen com a refugis climàtics, esdevenen de vital importància per prevenir la mortalitat i com a actius de salut. Aquests espais no només actuen com a refugis físics, sinó que permeten augmentar les relacions socials, ja que “quan la infraestructura social és sòlida, fomenta que amics i veïns travin relació, se secundin i col·laborin entre si; quan està deteriorada, inhibeix l'activitat social”.⁶

Existeix una evidència clara sobre la relació entre els vincles socials, la salut i la longevitat, especialment en situacions més extremes, com les onades de calor. Així, doncs, tal i com argumenta Klinenberg a “Palacios del Pueblo”, podem establir una relació entre l'existència d'infraestructures socials adequades i accessibles com a condició “sine qua non” per a la creació d'un capital social que pugui “amortitzar” l'impacte dels episodis climàtics extrems.

Els horts haurien de formar part d'aquests “equipaments comunitaris” per tal de garantir l'accés a la natura com a dret i a refugis climàtics propers. Tot i així, la distribució territorial és molt desigual. A l'Eixample, per exemple, trobem 1 hort municipal per a gent gran, 1 hort del pla buits, 8 horts comunitaris i socials. Al barri de Sagrada Família, un dels més densos de tota Barcelona, només hi ha l'hort urbà municipal (on només hi tenen accés les persones majors de 65 anys amb parcel·la i algunes entitats).

- **Els horts com a equipaments de proximitat**

L'**Estratègia d'Agricultura Urbana de Barcelona 2019–2030** ja assenyala el potencial dels horts per actuar com a **equipaments públics de proximitat**, dins la **Xarxa d'Equipaments Ambientals de Barcelona (Aules Ambientals)**:

“Una manera de fer arribar l'estratègia als districtes seria utilitzar les aules ambientals o altres equipaments existents (per exemple, els centres cívics, horts municipals, punts verds) com a ramificacions del centre d'agricultura ciutadana als districtes. D'aquesta manera es facilita que la ciutadania pugui accedir a punts d'agricultura urbana de districte, i s'ofereix una proximitat amb el territori. A més, el personal de les aules té coneixement tècnic per implantar la cultura de la sostenibilitat.”

Tot i que aquesta visió ja es va plantejar el 2019, **encara no s'han fet canvis substancials** en la gestió dels horts urbans. Avançar cap a aquesta direcció —amb **més proximitat, diversitat, educació i participació**— seria una gran oportunitat per **fer dels horts urbans una eina real de transformació ecològica i social** a Barcelona.

En resum, els horts urbans de Barcelona tenen un enorme potencial per esdevenir espais de transformació social, ambiental i comunitària, però encara afronten reptes importants. La manca de dinamització, la gestió massa individualitzada, la desigual distribució territorial i la poca diversitat en la participació limiten el seu impacte real. Perquè puguin exercir el seu paper com a veritables equipaments verds i socials, **cal impulsar models de gestió més oberts, inclusius i ecològics, amb acompanyament comunitari i connexió amb el territori.** Només així els **horts urbans podran ser espais de convivència, aprenentatge i resiliència davant els reptes climàtics i socials de la ciutat.**

Foto: Hort Municipal del barri de Sagrada Família

6. “Volem ser horteres” la creació d’un projecte d’hort comunitari al Poblet

El projecte “**Volem ser horteres**” és molt més que posar en marxa un hort: és una història col·lectiva de veïnes i veïns del Poblet que s’han unit per ocupar un espai verd públic, connectar amb la natura i fer barri. Tot va començar a les **Jornades Comunitàries “Som Poblet”** del juny de 2023, on va sorgir la idea d’un hort obert, intercultural i saludable per a tothom. Després de mesos de trobades i converses, el maig de 2024 va néixer el grup impulsor, amb un lema tan divertit com reivindicatiu: “volem ser horteres!”

Amb el suport d’Espai Ambiental, aquest grup divers de persones ha començat a donar vida a un espai que floreix gràcies a l’agricultura regenerativa i a l’esperit col·laboratiu. A més de cuidar la terra, organitzen activitats obertes al barri per compartir coneixement i fer créixer la comunitat.

El projecte també ha servit per fer sentir la veu del veïnat, que ha reclamat en algunes ocasions el dret a gaudir d’espais verds i a gestionar-los de manera responsable, fins i tot en temps de sequera. I, com tot procés viu, també ha trobat reptes —com mantenir la participació, garantir la inclusió o coordinar-se amb les institucions—, però aquests desafiaments són, alhora, oportunitats per seguir aprenent i trobar formes pròpies d’organització.

“**Volem ser horteres**” és una llavor de futur i de canvi: una mostra que, quan la gent s’organitza i treballa colze a colze, la ciutat pot transformar-se en un lloc més verd, just i comunitari.

Referències

1. Ajuntament de Barcelona. (2019, abril). Estrategia de agricultura urbana.
2. Suriñach Padilla, R. (2021). Marc conceptual d'economies comunitàries [amb la participació de la Xarxa d'Espais Comunitaris, les xarxes locals de la XES i l'equip de Pam a Pam]. Xarxa d'Economia Solidària.
3. Amigas de la Tierra. (2025, mayo). Refugios climáticos comunitarios: construyendo en común redes de cuidados (M. Díaz-Carro, coord. y ed.; Collectiu Punt 6, red.).
4. Estratègia D'agricultura Urbana A La Ciutat De Barcelona 2019-2030. L'Agricultura Urbana de Compartida a la Ciutat de Barcelona: una anàlisi de governança.
5. Ajuntament de Barcelona (2022). Observatori d'Agricultura Urbana. Anàlisi dels horts urbans de Barcelona. Barcelona.
6. Climática.coop

